

OPORNÁ SÚSTAVA ČLOVEKA

Mgr. Lucia Brezniaková
GVPT Martin

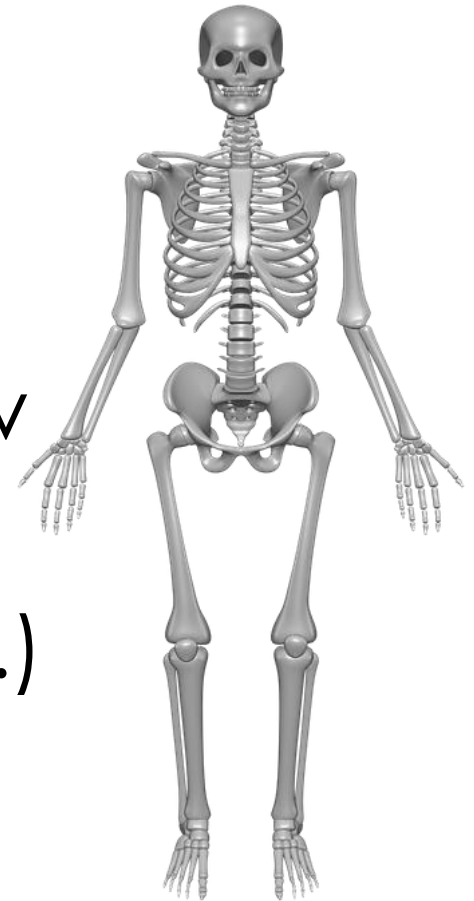

- Základom je kostra zložená približne z 206 kostí

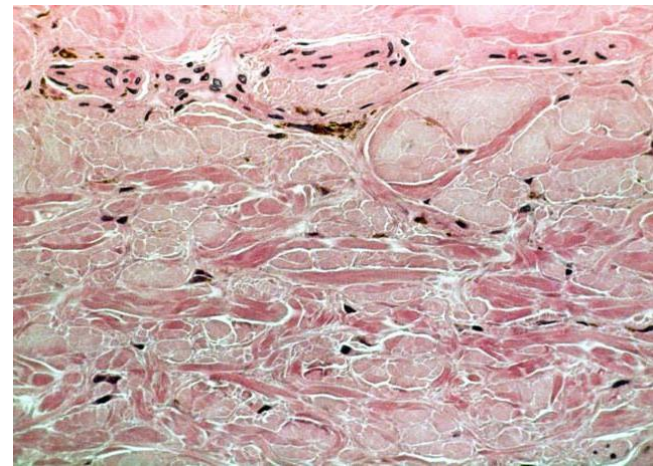
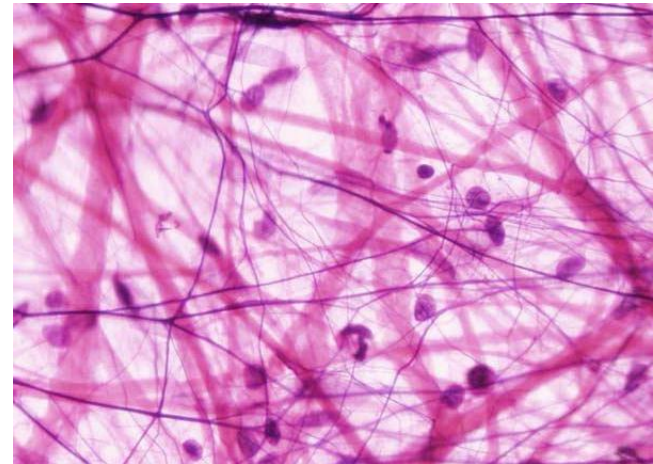
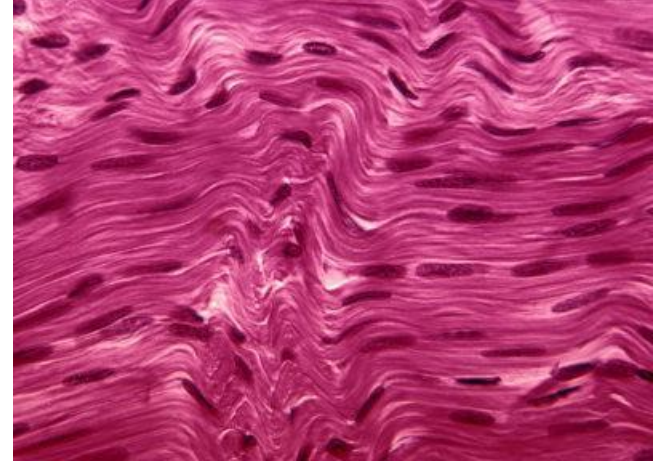
VÝZNAM

- pasívny pohybový aparát
- opora a tvar tela
- vzpriamené držanie tela
- ochrana vnútorných orgánov
- krvotvorba
- zásoba iónov (Ca, P, Mg, K...)

SPOJIVOVÉ TKANIVO

- tvorí opornú sústavu
- tvorí podporu pre iné tkanivá a látkovú výmenu

ZLOŽENIE SPOJIVOVÉHO TKANIVA

spojivové
tkanivo


```
graph LR; A[spojivové tkanivo] --- B[medzibunková hmota]; A --- C[bunky]; B --- D[amorfná základná]; B --- E[vláknitá]; E --- F[Tvorená vláknami - fibrilami]
```

medzibunková
hmota

bunky

amorfná
základná

vláknitá

Tvorená
vláknami -
fibrilami

FIBRILY

1.

• kolagénové

odolnosť voči
ťahu

2.

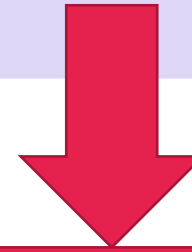
• elastické

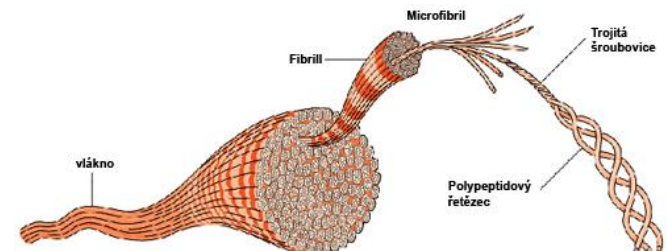
pružnosť

3.

• retikulárne

podporná sieť

TYPY SPOJIVOVÉHO TKANIVÁ

1.

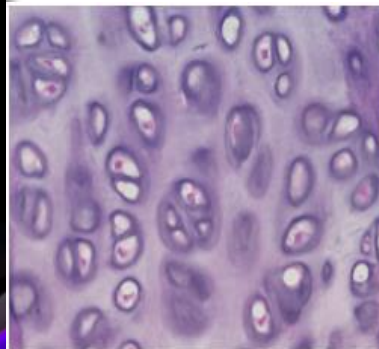
vázivo

2.

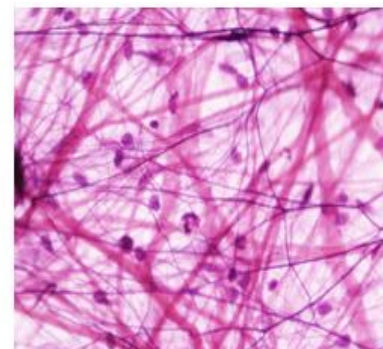
chrupka

3.

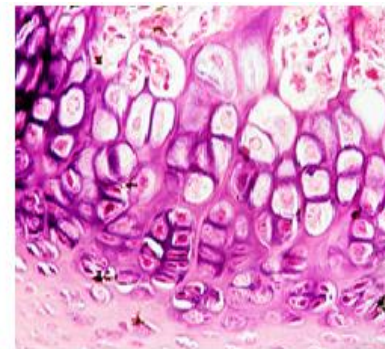
kost'

chrupka

vázivo

kost'

1. VÄZIVO (TELA FIBROZA)

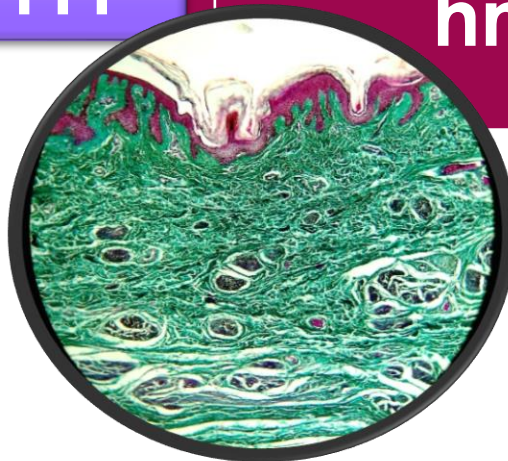
- mäkké poddajné spojivové tkanivo

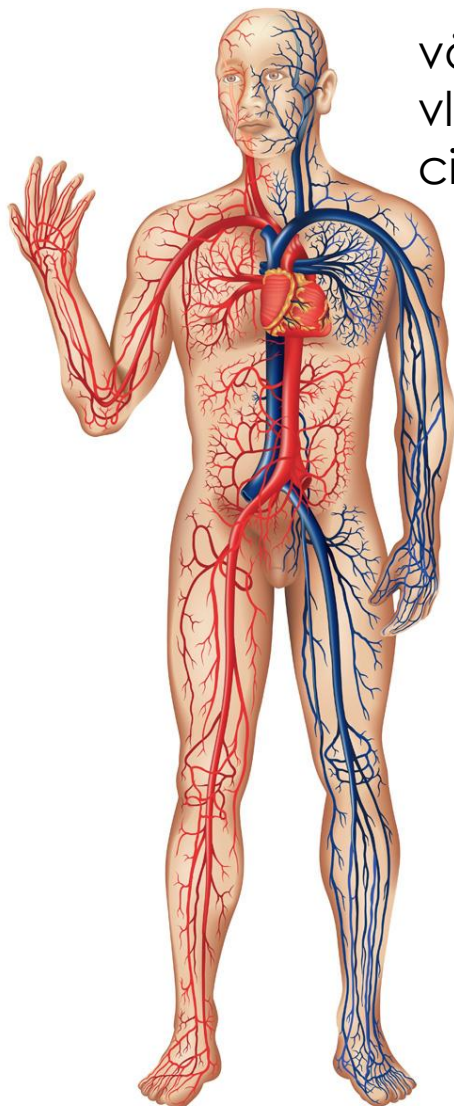
bunky

FIBROCYTY

medzibunková
hmota

väzivo s elastickými
vláknami v stenách
ciev

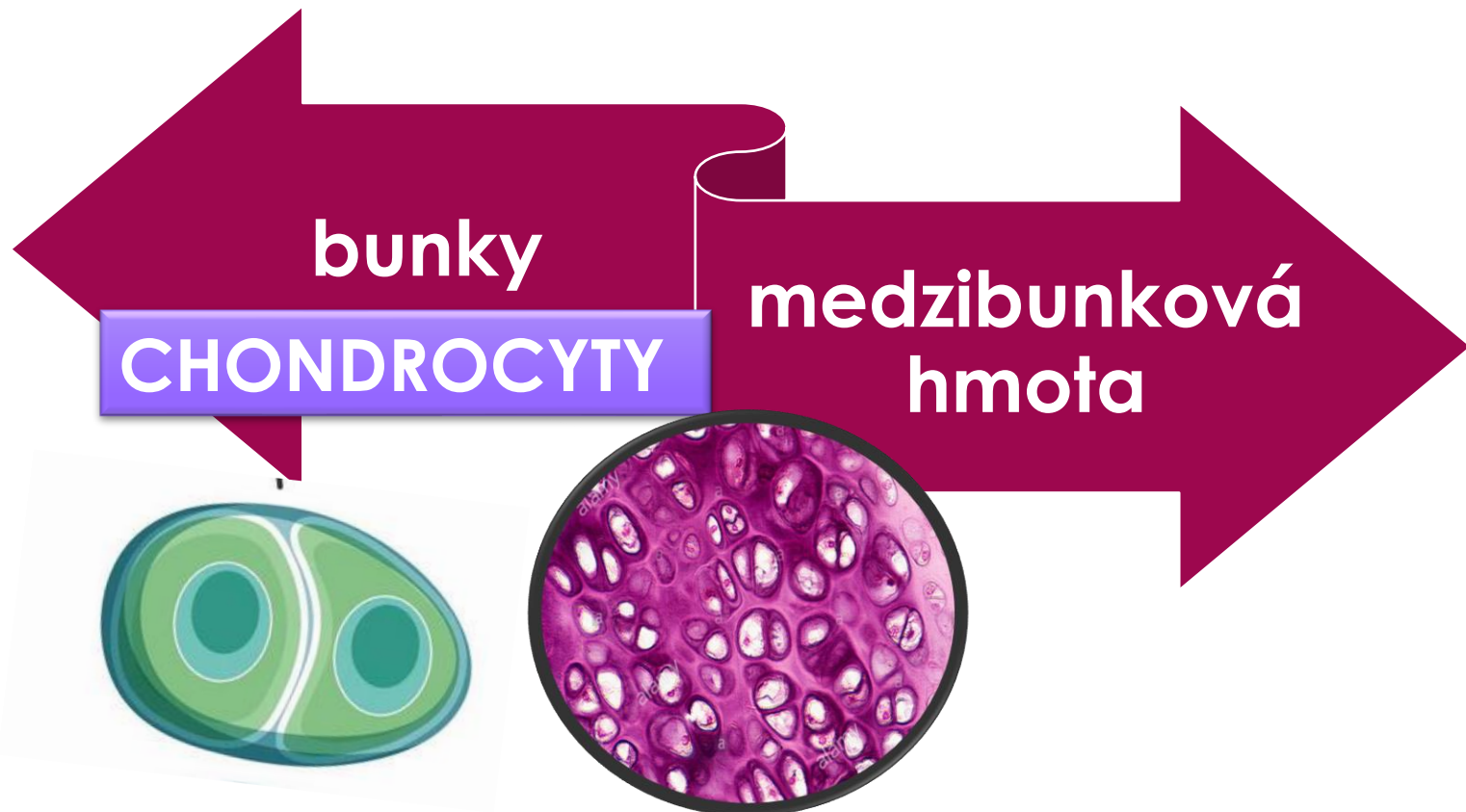
VÄZIVO

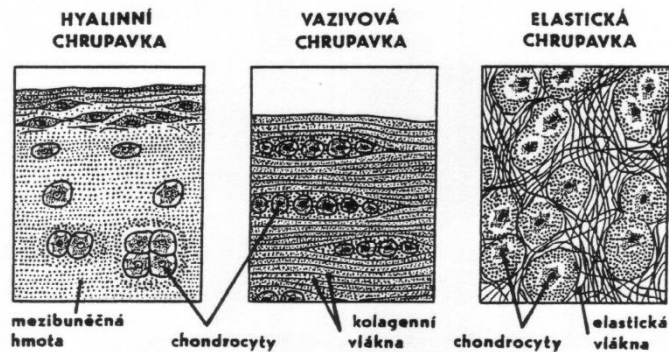
väzivo s kolagénovými
vláknami v šľachách a
kĺbových puzdrách

2. CHRUPKA (CARTILAGO)

- pevné a pružné spojivové tkanivo

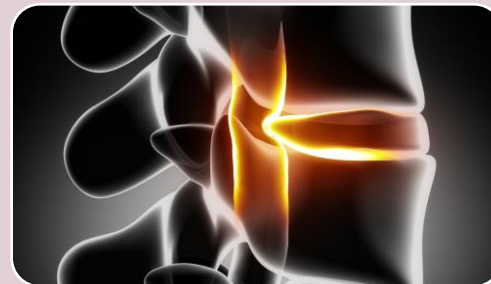
TYPY CHRUPKY

sklovitá
(hyalinná)

elastická

vázivová

CHRUPKA

chrupkové zakončenia rebier

štítina chrupka ('Adamovo jablko')

priedušnicové chrupky

nosové chrupky

kíbové chrupky

elastická chrupka ušného boltca

väzivová chrupka medzistavcových platničiek

3.KOŠŤ (OS)

- najtvrdšie spojivové tkanivo

ZLOŽENIE MEDZIBUNKOVEJ HMOTY KOSTÍ

anorganické látky

- Dodávajú tvrdosť a pevnosť
- Fosforečnan a uhličitan vápenatý

organické látky

- Dodávajú pružnosť
- Najmä oseín(kostný kolagén)

voda

- Tvorí prostredie pre jednotlivé zložky

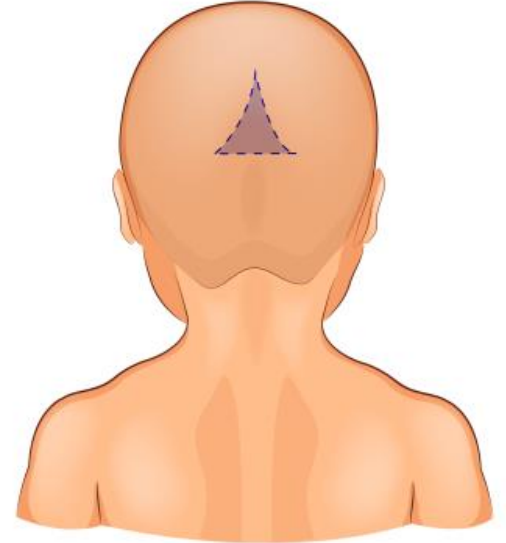
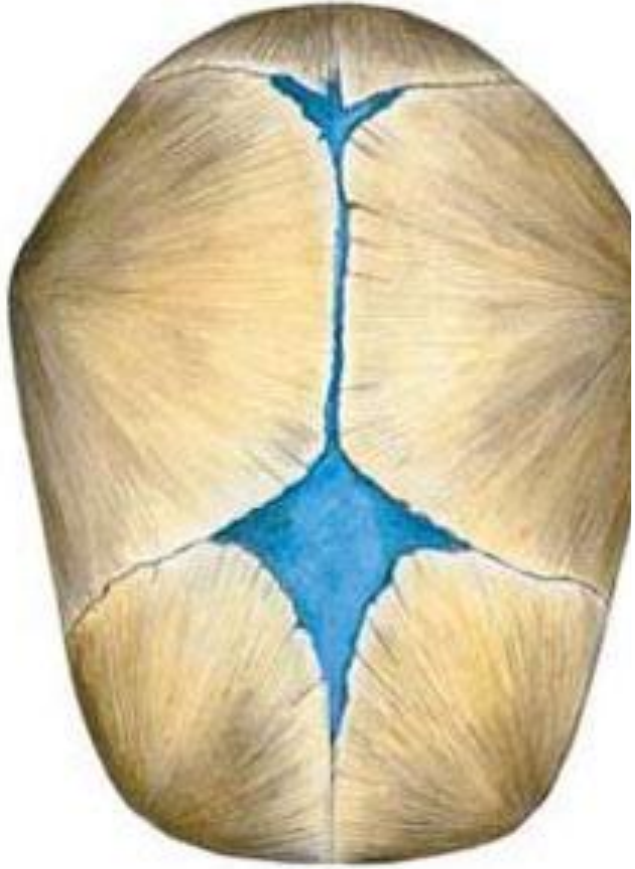
KOSTNATENIE KOSTÍ (OSIFIKÁCIA)

V detstve viac organických látok, kosti pružnejšie a pevnejšie

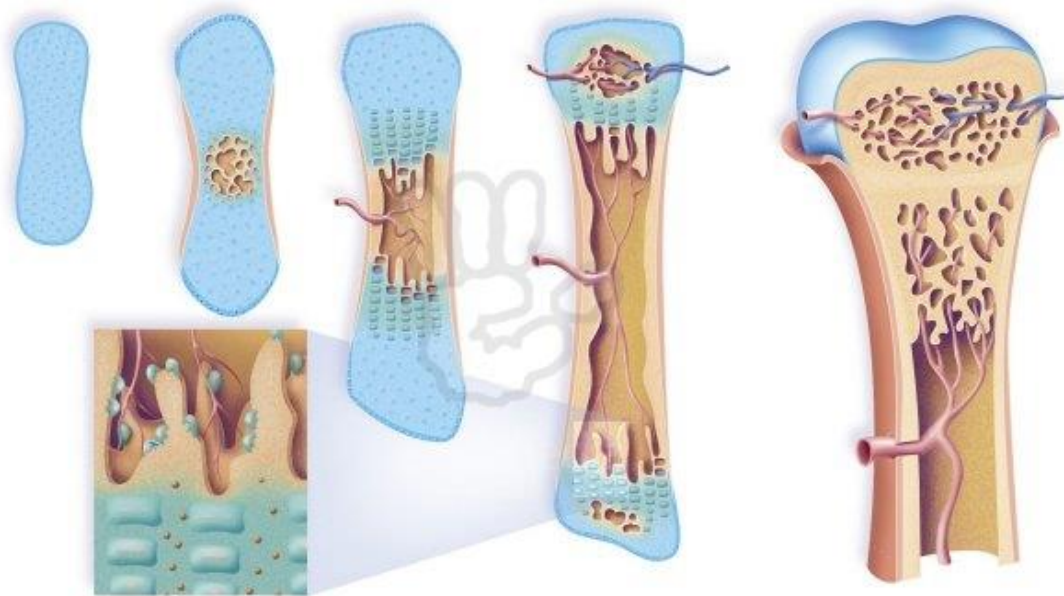
V starobe viac anorganických látok, kosti krehké a ľahko sa lámu

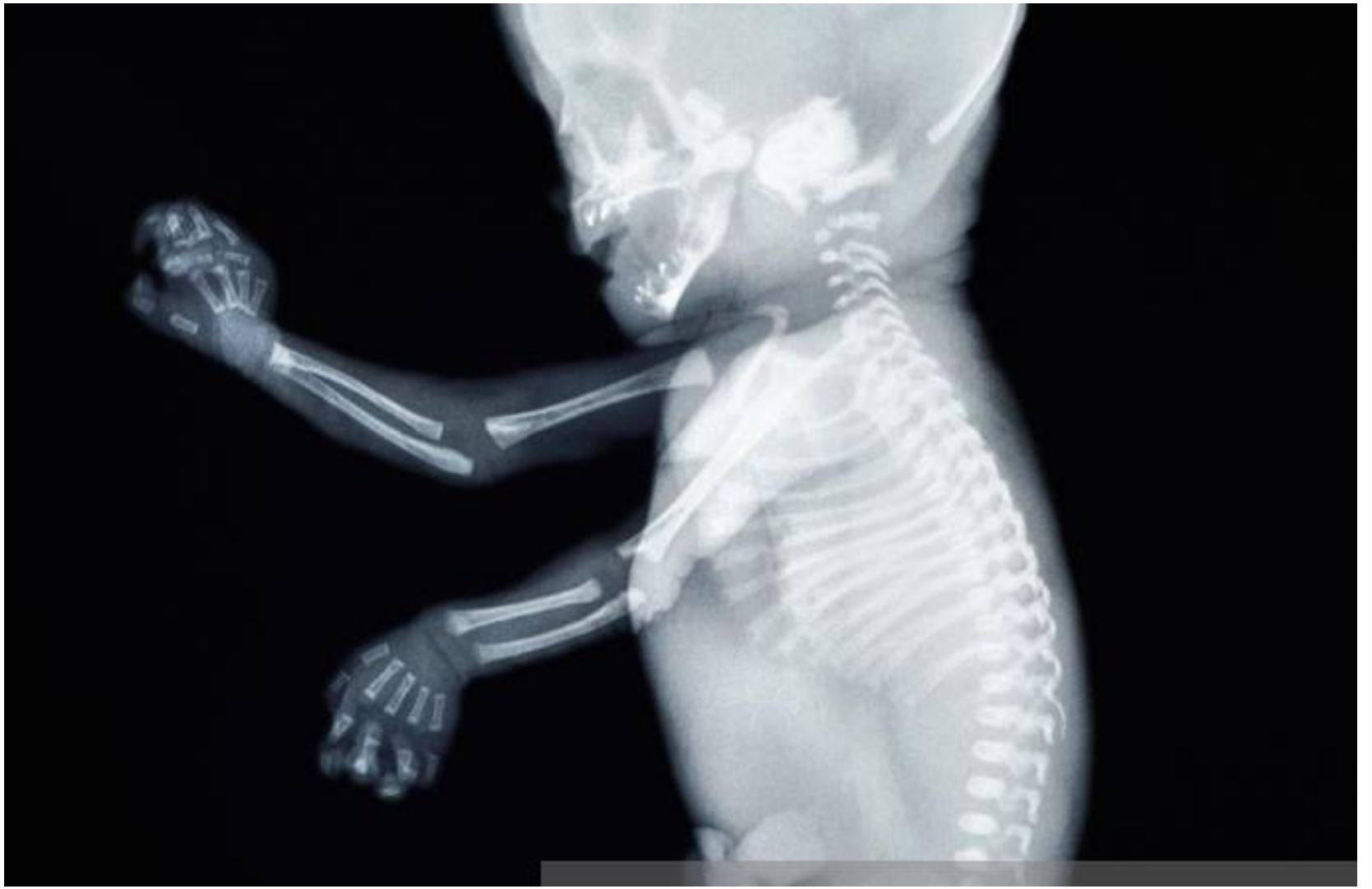

RAST KOSTÍ

- do šířky – z okostice

- do délky – z rastovej chrupky

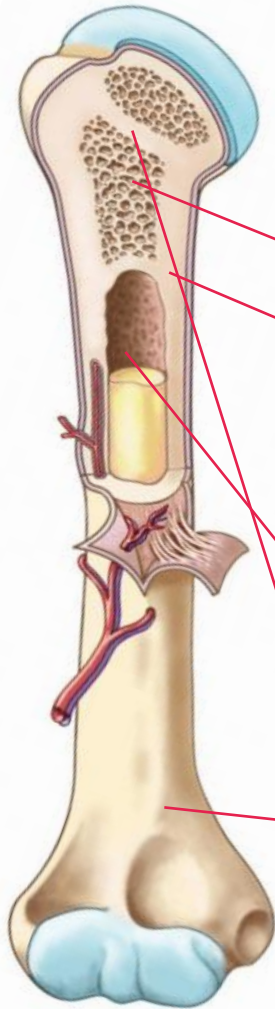

STAVBA DLHÝCH KOSTÍ

Epifýza
(hlavica)

Diafýza (telo)

epifýza

Kostné tkanivo

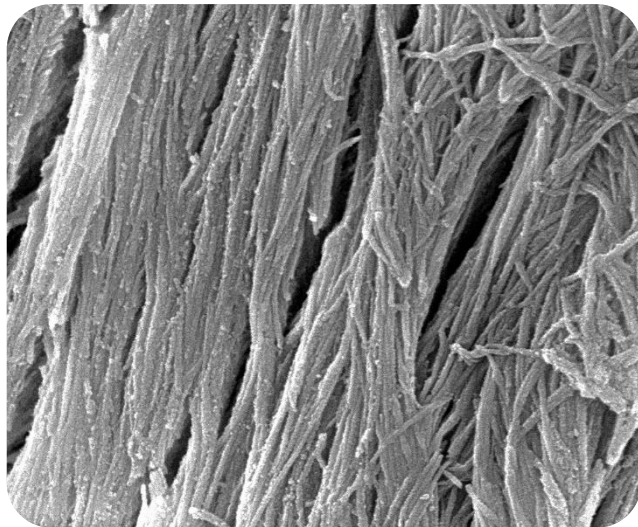
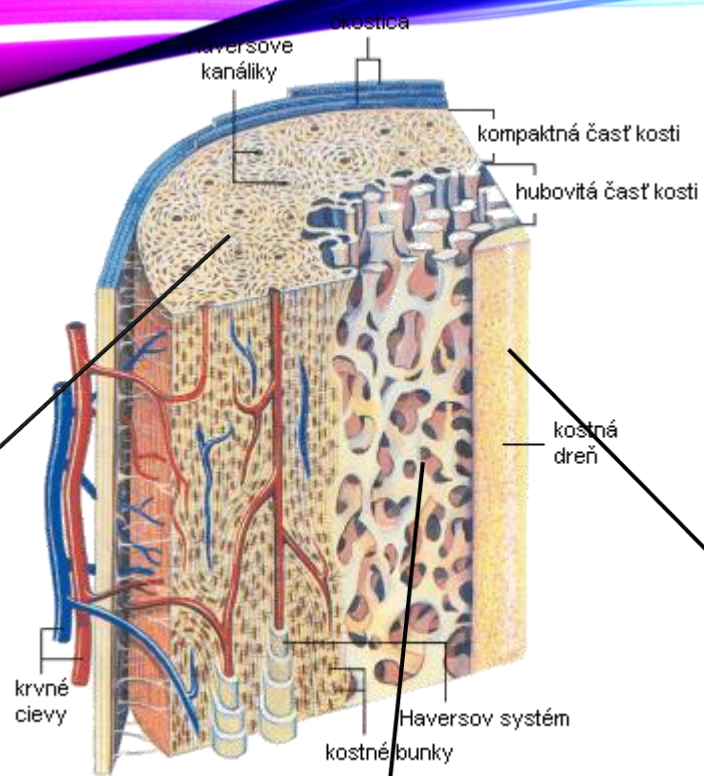
a. hubovité

b. husté (kompaktné,
súdržné)

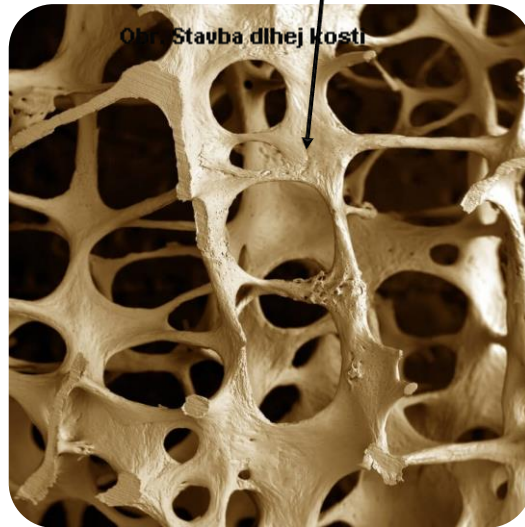
Dreňová dutina s
kostnou dreňou

Okostica

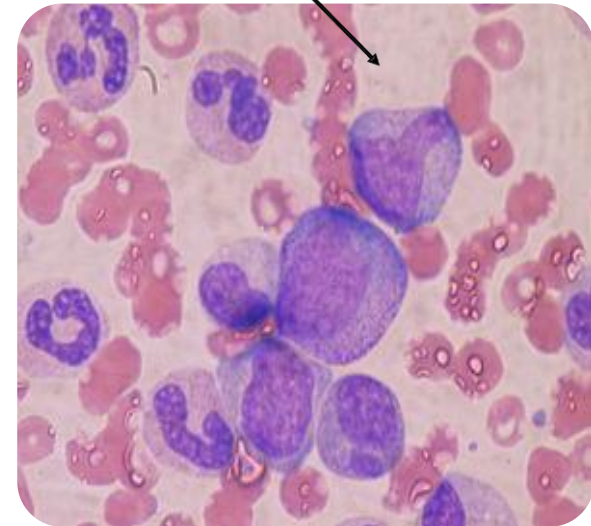
Rastová chrupka

Kompaktná kosť

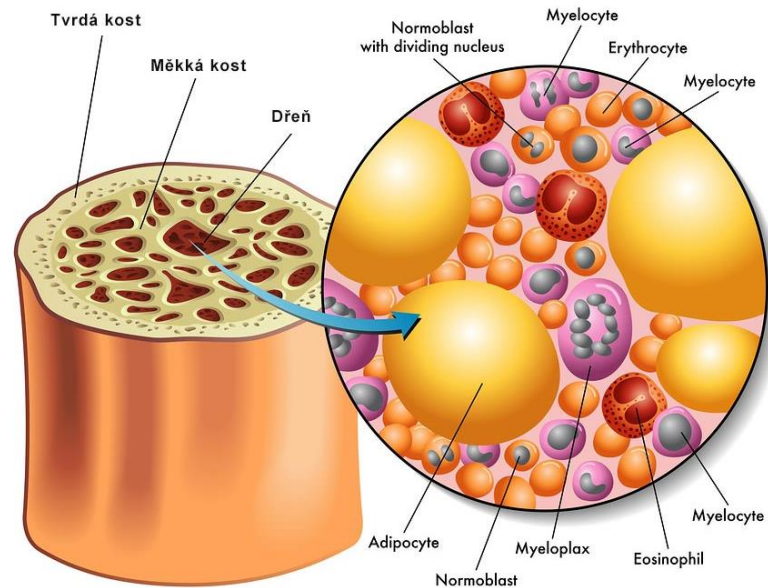
Hubovitá kosť

Kostná dreň

KOSTNÁ DREŇ

- Prebieha tu krvotvorba
- S vekom žltne vďaka pribúdajúcemu tuku a stráca schopnosť krvotvorby

TVARY KOSTÍ

- Závisia od funkcie

nepravidelné

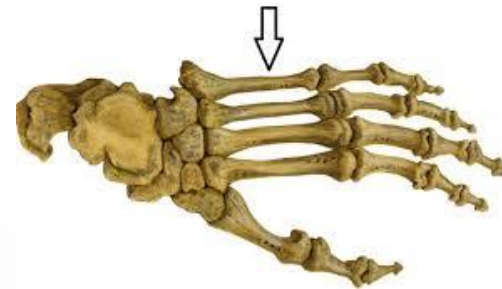
ploché

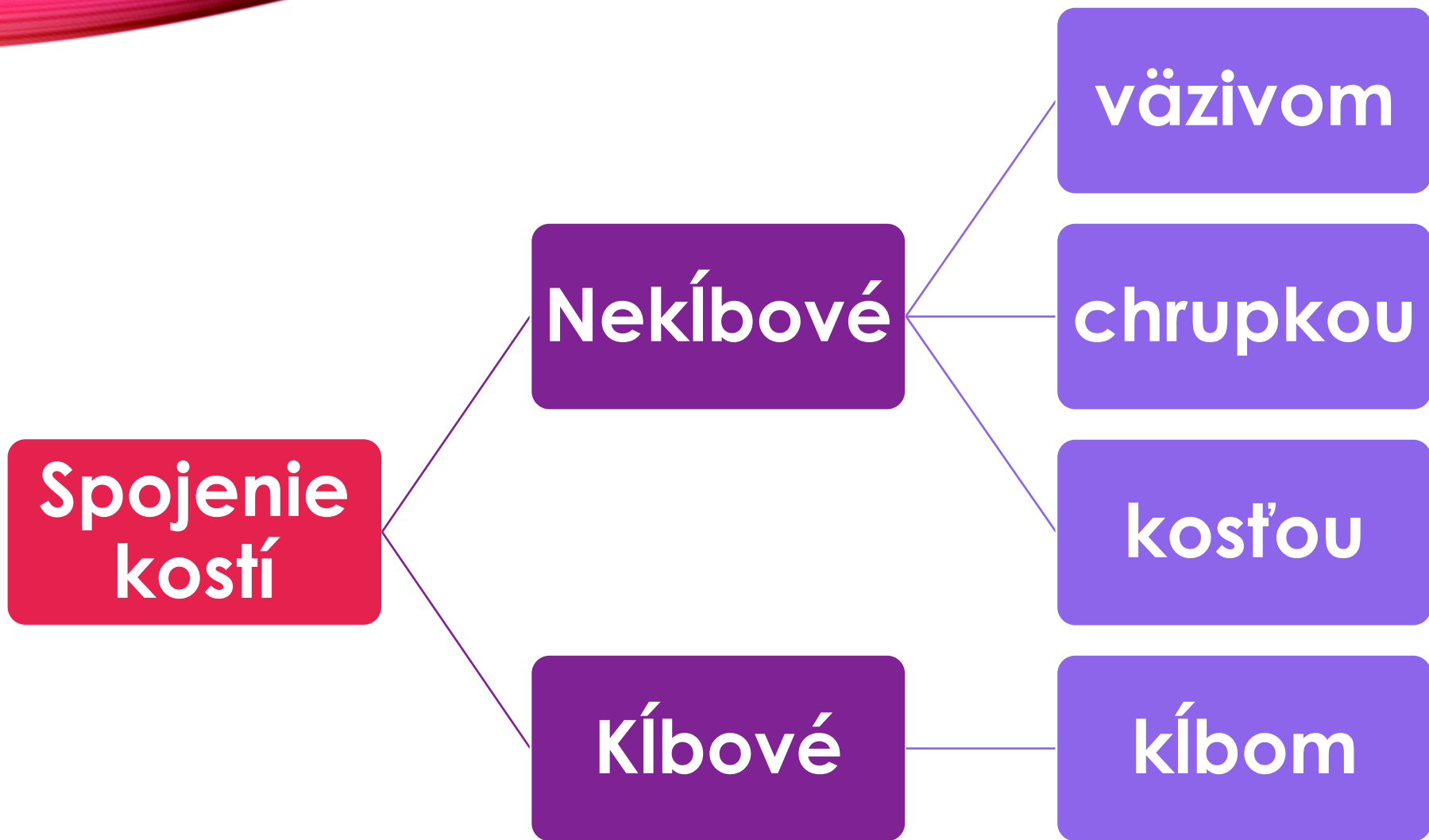

dlhé

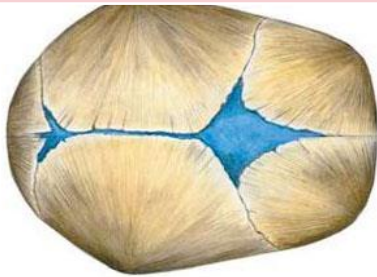
krátke

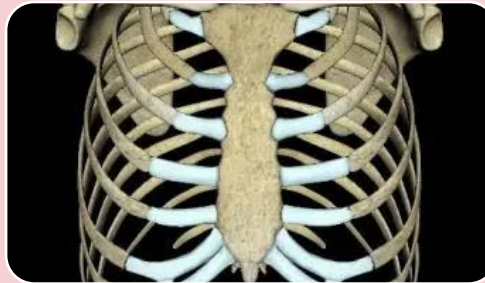

NEKLÍBOVÉ SPOJENIE KOSTÍ

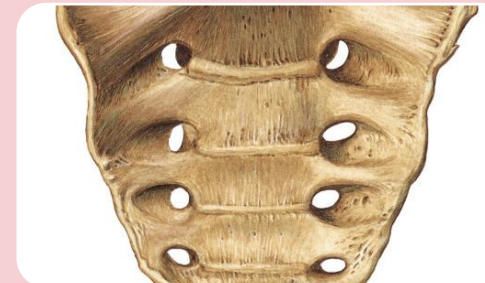
- pevné pomocou spojivových tkanív

1.vázivo

2.chrupka

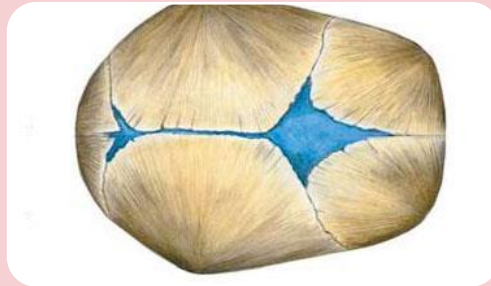

3.kosť

1. VÄZIVOVÉ SPOJENIE KOSTÍ

Väzivové
spojenie
okrem lebky

šev

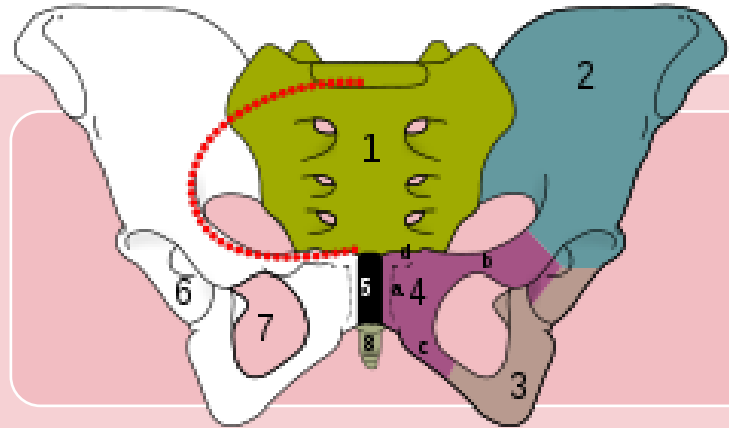

vklinenie

2. CHRUPKOVÉ SPOJENIE KOSTÍ

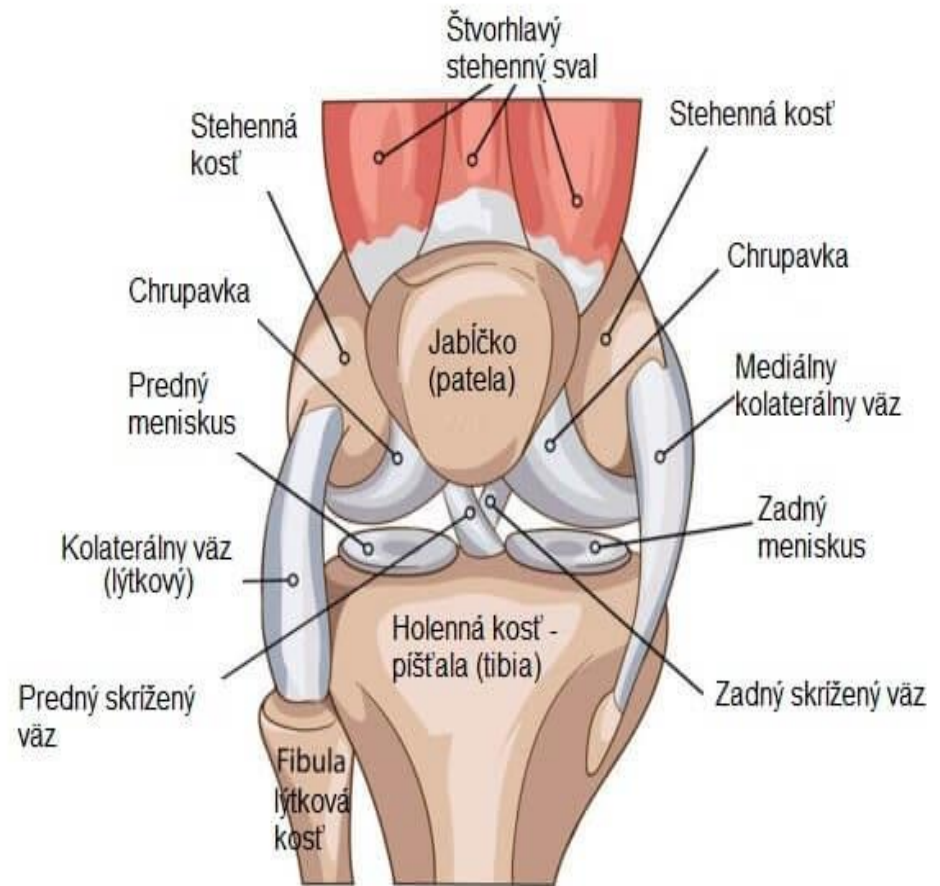
Prevažne sklovitou
chrupkou

Prevažne väzivovou
chrupkou

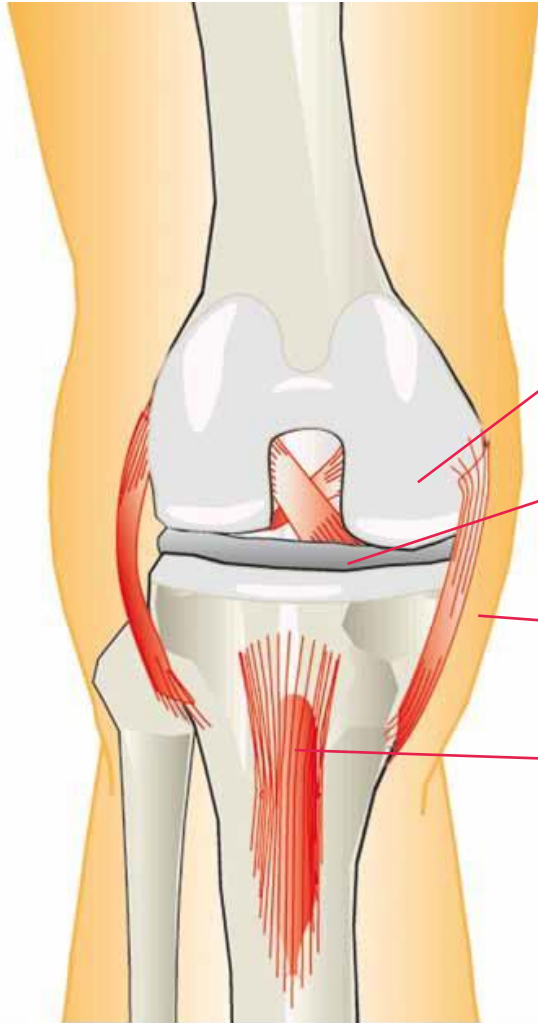
KÍBOVÉ SPOJENIE KOSTÍ

- Pohyblivé pomocou kĺbu
- Kĺby jednoduché alebo zložené
- Najpohyblivejší-ramenný kĺb
- Najzložitejší-kolenný kĺb

STAVBA KÍBU

Kíbové plochy
s chrupkou

Kíbová dutina

Kíbové puzdro

**Pomocné kíbové
zariadenia** (väzy,
menisky...)

VÝŽIVA KOSTÍ

RIZIKOVÉ FAKTORY

Nedostatok

- Ca a Mg
- vitamínu D a K
- pohybu
- Slnka

Nadmerné množstvo

- Na a P
- živočíšnych bielkovín

Fajčenie, kofeín, alkohol, staroba, menopauza

